

## SPRÅKNÄMNDEN FÖR FINLÄNDSKA TECKENSPRÅK – det 64:e mötet

### PROTOKOLL

**Tid** måndagen den 5 juni 2017, kl. 10.15–14.50

**Plats** Ljusa huset, tredje våningen, Finlands Dövas Förbunds mötesrum A3.44

#### Närvarande

**medlemmar** Janne Kankkonen ordförande

Jarkko Keränen

Taina Petäjäinen

Juhana Salonen

Thomas Sandholm

**sekreterare** Leena Savolainen

**gäster** Markku Jokinen Finlands Dövas Förbund rf, § 6

Pia Taalas Finlands Dövas Förbund rf

Päivi Rainò Humanistiska yrkeshögskolan Humak, § 6

**Frånvarande** Tuija Mustonen

Elina Tapio

#### § 1 Mötet öppnas

Ordföranden öppnade mötet kl. 10.15.

#### § 2 Mötets beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att mötet var lagenligt sammankallat och beslutsfört.

#### § 3 Mötets föredragningslista

Till övriga ärenden meddelades tre ärenden. För övrigt godkändes föredragningslistan utan ändringar.

#### § 4 Justering av föregående mötesprotokoll

Språknämndens föregående mötesprotokoll (2.5.2017) på finska och på svenska godkändes båda utan ändringar.

#### § 5 Val av person som utför det teckenspråkiga mötesreferatet

Det konstaterades att av de som var närvarande i mötet står Janne Kankkonen i tur att teckna det teckenspråkiga mötesreferatet. Elina Tapios tur flyttas till följande möte.

#### § 6 Unescos Atlas of the World's Languages in Danger, klassificering av finskt teckenspråk

Språknämnden bekantade sig i frågan om det finska teckenspråket kan anses hotat, med ledning av och i diskussion med två sakkunniga gäster; Päivi Rainò och Markku Jokinen. Päivi Rainò höll en informativ presentation om antalet teckenspråkiga döva i Finland från

gemenskapens uppkomst till dags dato. Hon redogjorde också grundligt för vilka metoder som använts till att räkna eller avgöra antalet teckenspråkiga under olika skeden.

För tillfället saknas det exakta antalet finska teckenspråkiga. Dock vet vi att den yngsta generationen är klart mindre än de föregående. Förutom det vet vi, att på grund av bland annat cochleaimplantat-operationer och att de flesta döva går integrerade i närskolan, förmedlas inte teckenspråket på samma sätt som förut till den yngsta generationen. I alla hem används inte teckenspråk vid sidan om talspråk (i en del används stödtecken) och eventuellt är det enda stödet i skolorna en tolk eller handledare med teckenspråk som främmande språk. Med tanke på dessa omständigheter tyckte samtliga närvarande att finska teckenspråkets läge förändrats till alltmer hotat under de senaste 10–15 åren, och att det på grund av dessa orsaker finns anledning att skriva en ansökan för att komma med på Unescos lista över hotade språk.

Flera aktörer kan skriva en ansökan skilt eller tillsammans. Juhana Salonen tar reda på om Jyväskylän universitet också kunde delta i att skriva en ansökan.

Dessutom berättade Janne Kankkonen att han frågat en österrikisk döv vän hur österrikiska teckenspråkets registrering på Unescos lista över hotade språk eventuellt påverkat språkets läge i praktiken. Hans vän svarade att enligt hans uppfattning hade registreringen på listan hittills haft varken en positiv eller negativ inverkan, men att det inom språkgemenskapen hade uppstått en livlig diskussion om språkets situation.

**Beslut 1.** Det beslöts att språknämndens följande möte ska hållas dagen innan Finlands Dövas Förbunds styrelsemöte. Då skulle det vara möjligt att ordna ett gemensamt möte för språknämnden och styrelsen för att ännu tillsammans behandla motiveringarna till att skriva en Unesco-ansökan.

## § 7 Hirns gamla ordböcker

Finlands Dövas Förbunds ordboksarbete har från Dövas museum fått till sitt förfogande Hirns fotografier från ordböckerna *De dövstummas åtbördsspråk i Finland I-III* (1910, 1911, 1916). De 472 tecken-artiklarna från ordböckerna kommer att publiceras i Suvi-nätordboken under hösten. Pia Taalas presenterade ordböckerna och bakgrunden till dem, och berättade hur materialet ska bearbetas i Dövas Förbund: Det planeras workshoppar där speciellt äldre döva ska få bidra till att samla information om gamla tecken.

Språknämnden följer arbetet med intresse, men kommer åtminstone inte i detta skede att ta det regelbundet för behandling i sina möten.

## § 8 Teckenspråkig service i propositionen som omfattar lagutkastet om ordnandet av social- och hälsovården samt ett utkast till förslag om landskapslag.

Sekreteraren hade ännu inte hunnit fördjupa sig i bearbetningen av utlåtanden, och diskussionen om denna kommer att gås i språknämndens slutna Facebook-grupp istället för på pågående möte.

## § 9 Övriga ärenden

- a) Jarkko Keränen berättade att han under hösten 2017 kommer att arbeta i Malawi i sex veckor som expert i teckenspråksarbete. Det är frågan om ett treårigt teckenspråksprojekt som Finlands Dövas Förbund administrerar och där finansieringen ansöks årligen.

- b) Vår nämnds delaktighet i ett Finland 100 -seminarium för språknämnderna diskuterades.

**Beslut 2:** Slutsatsen blev att presentationen kan delas i två delar. Den ena delen kommer att utgöras av ett föredrag om Hirns ordböcker och den andra delen av något konstnärligt framförande. Den under mötet 2.5.2017 grundade arbetsgruppen, kommer att koordinera förberedelsen av presentationerna.

- c) Upphandlingarna av Fpa:s tolkningstjänster

Fpa konkurrensutsätter upphandlingarna av tolkningstjänster som bäst. Upphandlingarna gäller för tiden 1.1.2018 -31.12.2019 samt eventuellt tilläggsåren 2020 och 2021.

Villkoren för upphandlingarna har ändrats, vilket har lett till oro inom teckenspråksgemenskapen över hur användarnas rättigheter förverkligas. Fpa planerar bland annat en minskning av tolkresurser och att stryka tolkarnas ersättningar för restiden. Missförhållandena i upphandlingarna har väckt omfattande diskussioner inom språkgemenskapen, företagen som erbjuder tolkningstjänster och organisationer vars medlemmar ärendet berör. Språknämnden följer med situationen än så länge.

På Finlands Dövas Förbunds www-sidor har publicerats en nyhet om temat. I sambandet med nyheten finns länkar till andra aktörers ställningstaganden:

<http://www.kuurojenliitto.fi/sv/ajankohtaista/uutiset/fpas-konkurrensutsattning-av-tolkningstjansten-oroar-teckenspraks-gemenskapen-.Wbo4V9NJZTY>

## § 10 Meddelanden

Språknämndens viceordförandes Juhana Salonens självbiografiska bok *Viiton – olen olemassa* (sv. Jag tecknar – jag finns) bokrelease kommer att firas 26.10.2017. Samtidigt är det vernissage av Jussi Rinta-Hoiskas fotografiutställning *Rakastaa, ei rakasta* (sv. Älskar, älskar inte).

## § 11 Följande möte

Sekreteraren tar reda på en lämplig tid för ett möte som också passar för Finlands Dövas Förbunds styrelse.

## § 12 Mötet avslutas

Ordföranden avslutade mötet kl. 14.50.

Vid protokollet

Justerat av

Leena Savolainen  
sekreterare

Janne Kankkonen  
ordförande

Protokollet är översatt från finska av Tove Waldonen.